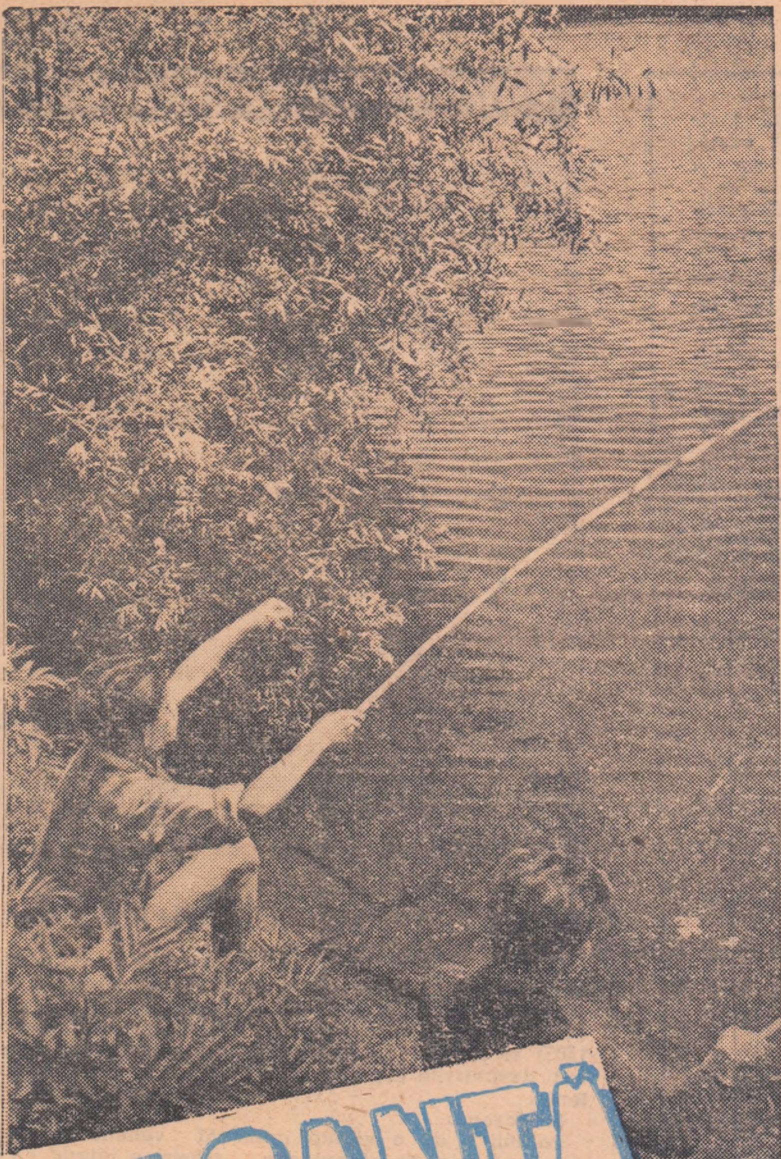
Proletari din toate țările, uniți-vă !
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn fii gata !

Scînteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 43 (603) * joi 13 iunie 1957 * 8 pag. 30 bani

POEZII, CÎNTECE ȘI „PIONIERUL PEDIK"

Se apropie sfîrșitul anului școlar. In aceste zile, elevii au intrat într-o forfotă neobișnuită. Se încheie o perioadă din viața școlarilor din clasa a VII-a și, odată cu bucuria care li s-a strecurat în inimi (pentru că, în curînd, vor termina ciclul II), își face loc și un sentiment de duioșie și tristețe, gîndindu-se la despărțirea care se apropie. Să fie oare atît de multă vreme din 1950 pînă azi ? Pentru un om nu, dar pentru băiețelul sau fetița care acum șapte ani pășea cu sfială pragul școlii, acești ani înseamnă mult Privind la cei din clasa I, își amintesc că și ei au fost cîndva „cei mici", „boboceii", că și ei plîngeau la început pentru te miri ce greșeală, uitînd apoi cu nevinovăție totul, îndată ce învățătorul le lăuda caligrafia.

O animație deosebită domnește la Școala armeană. Școala devine din zi în zi mai frumoasă; învățătorii de aici au toate posibilitățile să o facă cît mai atrăgătoare. Există la Școala armeană o tradiție, ca serbările să fie pregătite din timp. Aici, fiecare recreație constituie un prilej pentru repetarea unei poezii, a cîntecelor, un prilej bun pentru a tăia sau a lipi o fotografie pe noul fotomontaj festiv. Anul acesta, programul e foarte bogat. Sub conducerea atentă a tovarășei învățătoare Diruhi Avazian și a tovarășei instructoare Ștefania Olteanu, pionierii și școlarii pregătesc pentru serbare dansuri armene, romînești și sovietice, un număr de gimnastică ritmică, un frumos tablou de balet și... „Pionierul Pedik", piesă de Baronian. In sala de repetiții, corul a început un cîntec pionieresc.

Glasurile cristaline au potolit zumzetul care umplea pînă atunci sala.

— Flori Simonian e o pionieră foarte talentată; ea va interpreta la vioară cîntece populare armene, îmi spuse tovarășa Avazian. In aceeași clipă, arcușul alunecă lin pe coarde și strunele viorii strecurară în inimi melodia plină de farmec. Era atîta puritate și gingășie în interpretarea pionierei, încît, la sfîrșit, micii auditori nu au putut să nu aplaude, deși nu era decît o repetiție.

Fiecare clasă participă la pregătirea serbării. Dar în clasa a VII-a forfota e și mai mare. Colegii de școală se vor despărți curînd, fiecare pornind spre îndeplinirea visului său. Și cîte visuri frumoase nu s-au născut aici, în școală. Visurile acestea se vor împlini ! Pentru pionierii de la Școala armeană serbarea va fi una dintre cele mai frumoase realizări ale lor. Pentru rîvna lor din timpul anului, a fost programată o excursie în Bulgaria. La întoarcere, vor invita pionieri bulgari în Republica Populară Romînă.

Prilej de noi cunoștințe, de noi prietenii și amintiri frumoase...

NINA VINTILĂ

Un mic pictor

Cu Gheorghe Coclitu, micuțul pictor, am făcut cunoștință zilele trecute la Expoziția organizată de Cercul de Artă Plastică de pe lingă Comitetul de Intreprindere C. S. „Gh. Gheorghiu-Dej". Gheorghiță mi-a povestit că a început să deseneze în urmă cu vreo 4 ani. Pe atunci însă, se mulțumea să reproducă poze și desene de prin reviste. Desigur, lui Gheorghiță nu-i plăcea. Dar dacă nu se putea mai bine...

L-am întrebat :

— Spune-mi, ce reprezenta primul tău desen, căruia i-ai dat calificativul „reușit"?

...la care Gheorghiță mi-a răspuns că nu-și aduce prea bine aminte... „De altfel — spune el — mi se păreau reușite... toate !"

Abia mai pe urmă, cînd s-a înscris la Cercul de Artă Plastică, a început Gheorghiță să-și dea seama de desenele reușite și de cele mai puțin reușite...

— Acum 2 ani, povestește Gheorghiță, au venit la Hunedoara, în practică, studenți de la Institutul de Arte Plastice, din București. Cu unul dintre studenți — Octavian Maxim — m-am împrietenit mai mult. El mi-a dat, de fapt, primele îndrumări și tot el m-a sfătuit să mă înscriu la cerc...

Toamna trecută, în noiembrie, Gheorghiță a luat premiul II pe regiune la Concursul de Artă Plastică.

Pictorul Angheluță, aflînd despre micul artist, a venit, a stat de vorbă cu el, l-a ajutat cu sfaturile sale și i-a promis că, atunci cînd va termina 7 clase, îl va ajuta să meargă la Școala medie de Arte Plastice.

— Dar deocamdată, învață ! Și... învață bine ! Un pictor trebuie să fie cult, să aibe cunoștințe... l-a sfătuit maestrul.

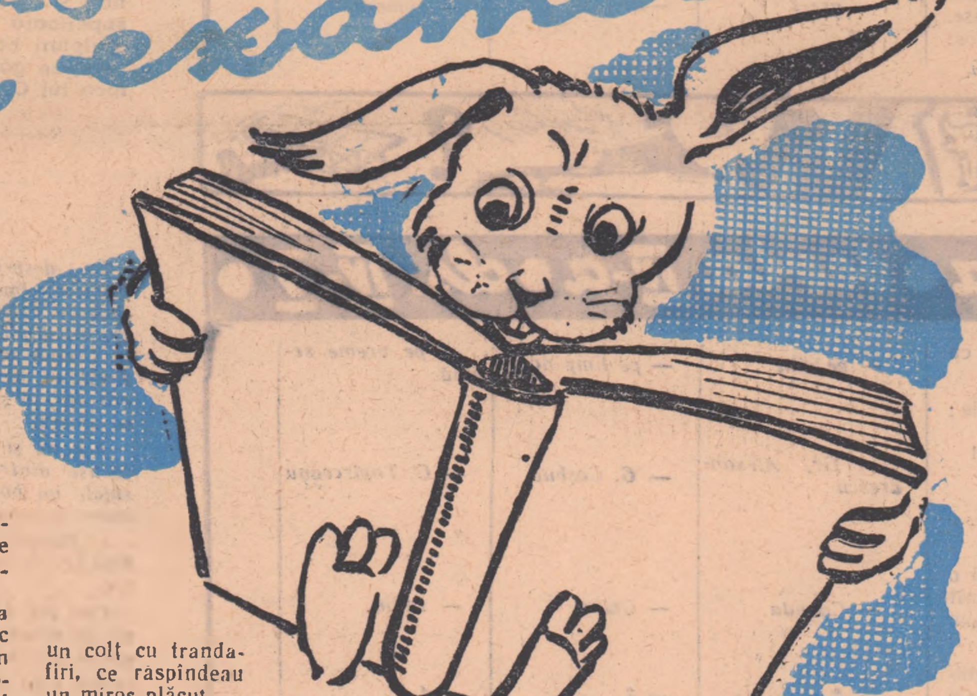
Și Gheorghe a învățat. Anul acesta a terminat cu bine clasa a V-a, iar pentru vacanță, și-a propus să se străduie și să termine două lucrări: „Castelul Huniazilor" și „Combinatul Siderurgic".

Cea de-a doua lucrare, e un examen pentru Gheorghiță, îl va trece, nu îl va trece?!...

Noi să sperăm că da. Să-l urăm, deci, succes deplin și vacanță plăcută!

E. D.

VACANȚĂ... dar și examene

Mîine — examenele

— Bună dimineața, moș Nicolaie.

— Să trăiești, nepoate, să trăiești ! Incotro ?

— Cu treburi, prin sat, răspunse instructorul superior Bala Nicolaie și o apucă pe ulița ce ducea în vale, spre marginea comunei.

„Să mă duc la Petcu Gheorghe sau la Bonțu Vasile ? Sau la... Dar ia să mă opresc un pic pe la Chiru Traian. Tot am ajuns în dreptul lui". Și, gîndindu-se astfel, se pregătea să-l strige, cînd acesta tocmai ieși pe poartă, cu o găleată în mînă, să aducă apă

Chiru rămase surprins de această apariție neașteptată și abia bîigui un „bună dimineața, tovarășe instructor".

— Ce gospodar ești, Chirule ! Dar ce, nu mai e nimeni acasă ?

— Ba da, Carageac A venit să mai repetăm puțin la algebră.

— Aha. Dar dintr-ai tăi nu mai e nimeni ?

— Nu. Au plecat la cîmp...

— Și crezi că o să poți învăța azi ce n-ai învățat pînă acum ?

— Sigur că nu, tovarășe instructor. Dar mai repetăm ecuațiile de gradul II, nu strică să le știm mai bine.

— Nu strică, Chirule, nu.

Dar Stoian Floarea, dintr-a IV-a B, nu știi unde stă ?

— A șasea casă pe dreapta, tovarășe instructor.

Instructorul o văzu pe Florica stînd pe prispă, cu o carte pe genunchi. Deschise ușor poarta și făcu un pas. Dar se răzgîndi. Ca să nu-i strice liniștea, se întoarse tiptil și plecă.

Ar fi vrut să meargă și pe la alții, dar cu gîndul la ziua de mîine se întoarse la școală, unde-l așteptau multe treburi.

In drum se opri să admire într-o curte un colț cu trandafiri, ce răspîndeau un miros plăcut.

— Nu mă duc, mămico, nu mă duc! Da' ce, azi? Matale nu știi că mîine încep examenele? Trimite-l pe Ionel ! El ce face ?

— Păi e el în stare să vadă de oi ? Du-te Vițo mamă, du-te Dacă afurisitele alea de buruieni nu năpădeau cartofii, mă duceam eu. Și-așa, ce mai înveți tu azi ?

— Da, c-așa ești matale ! Nu mă înțelegi deloc, Imi iau cartea de romînă și mă duc să dau drumul la oi.

Instructorul recunoscu după voce pe pioniera Calotă Victoria, din clasa a IV-a C Și cum o știa printre primele la învățătură, se gîndi că n-are rost să intervină. Nu era rău c-o ajuta și pe maică-sa.

*

— Iar ai o nelămurire ? o întrebă tovarășul Rjepi Nicolau, dirigintele clasei a VII-a A, pe Decu Venera, care, de cîte ori avea ceva neclar, îl aștepta în pragul școlii.

— Acum nu mai am. Il aștept pe tovarășul instructor. A, uitați-l că vine..

— Ne trebuie o pensulă, să scriem lozinca.

Instructorul aduse pensula și nu-și putu stăpîni bucuria, zîmbind, cînd văzu buchete de flori aranjate pe mesele acoperite cu pînză roșie. Își dezbrăcă haina și, alături de ceilalți profesori și elevi, începu să ajute la aranjatul sălii unde va da examen clasa a IV-a

La ora prînzului, cu aranjatul sălii de examen se terminase. Elevii și profesorii plecară acasă.

Geamănu Ileana, președinta unității, a plecat împreună cu Venera, colega ei de bancă

— După ce mănînci, vii pe la mine, Ileana ?

— Să spun drept, nici nu-mi arde de mîncare ; trebuie să-mi calc șorțulețul și cravata și pe urmă aș vrea să mai repet la botanică. Tu la ce mai repeți ?

— Eu, la nimic. De mîncat o să mănînc și după ce-mi aranjez uniforma ; apoi mă duc cu Liliana, să mă plimb. Vreau să fiu mîine cu capul limpede.

Și astfel, fiecare în felul său, cei din clasa a IV-a, din comuna Brănești, așteaptă ziua de examene, zi de verificare a cunoștințelor.

D. TRAISTARU

Citiți în pag. a VIII-a SURPRIZA NUMARULUI

Concursul CELOR ISTEȚI

La redacție sosesc tot mai multe scrisori prin care copiii ne roagă să republicăm seriile primei etape a Concursului Celor Isteți. De aceea, începînd cu numerele următoare, vom republica aceste serii. Cei care doreau să participe la acest Concurs și au fost împiedicați de faptul că... s-au trezit cu întîrziere, au acum această posibilitate.

Reamintim premiile care se vor da la acest Concurs: BICICLETE — CEASURI DE MINĂ — ECHIPAMENT SPORTIV — MINGI etc.

E bine ca acei care încep să participe la Concurs odată cu republicarea întrebărilor din seriile primei etape, să trimită toate răspunsurile odată. Răspunsurile vor fi trimise în plic și completat pe fișele publicate de gazetă. Pe plic scrieți „Scînteia pionierului" cu mențiunea „Pentru Concursul celor Isteți".

De asemeni, nu uitați să specificați adresa voastră exactă!

etapa I-a • seria IV-a • cls. VI-VII

1. Iată un fragment din însemnările unui vînător: „Am debarcat într-o mică localitate din Congo, la mijlocul toamnei anului 1956 De atunci și pînă în primăvară, mai precis pînă în aprilie 1957, am ucis 2 lei, 6 tigri..." Citind acest text, puteți spune dacă vînătorul e	— german	— sudanez	— indonezian
2. — Doctorul care a îngrijit rana de la picior a lui Ștefan cel Mare, în ultima parte a vieții, era	— german	— italian	— evreu
3. — Cinematograful a apărut la noi în țară în anul	— 1920	— 1889	— 1896
4. La stațiunea sovietică „Polul N. 4", doi exploratori s-au înțeles, înainte de culcare, ca a doua zi, în zori, să plece împreună să exploreze partea de vest a banchizei: Cu puțină atenție (amintindu-vă de o curiozitate a acestei regiuni de pe glob), spuneți cînd a avut loc înțelegerea de mai sus:	— în februarie	— în iunie	— în decembrie
5. De care dintre acești copaci e legat un nume de seamă din istoria poporului nostru:	— gorun	— stejar	— tei
6. Pentru a vedea cui îi revine cinstea de a fi efectuat primul zbor cu dispozitive mai ușoare decît aerul, s-au purtat discuții aprinse. Știți de ce naționalitate au fost primii aviatori?	— greci	—chinezi	— romani

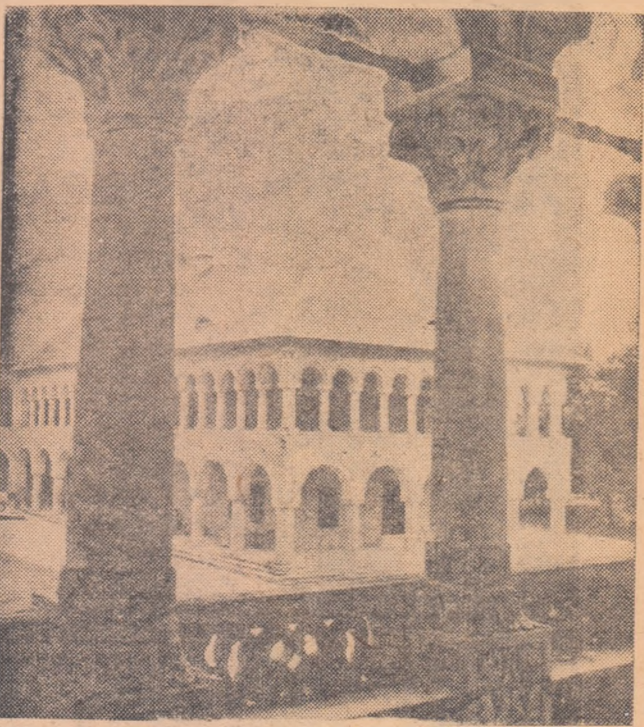

etapa I-a • seria IV-a • cls. IV-V

1. Cînd vă jucați mai bine cu aeromodelele voastre de hîrtie:	— pe vînt	— pe timp noros	— pe vreme senină
2. Cărui poet aparțin versurile: „Cîntă rîndunica iară: — Eu de mult te chem afară! Cățelușul și el vine: — Hai și joacă-te cu mine! Vrăbii zboară pe tot locul, Vezi, așa e vesel jocul"	— Gr. Alexandrescu	— G. Coșbuc	— G. Topîrceanu
3. Indicați țara în care se află o coloană din fier care n-a ruginit niciodată, deși a fost ridicată acum mai bine de cîteva secole.	— Canada	— China	— India.
4. Cu ajutorul a 6 bețe de chibrit, cîte triunghiuri echilaterale puteți obține:	— 2	— 3	— 4

FRUMOASĂ EȘTI PATRIA MEA

Palatul de la Mogoșoaia

Palatele curților domnești de la Mogoșoaia, a căror construcție este începută în 1702 de către Constantin Brîncoveanu (adăugite și reparate apoi de prințul Bibescu) împreună cu mănăstirea Horezu (ridicată între 1689-1705) și palatul de la Potlogi, sînt considerate ca cea mai desăvîrșită expresie a arhitecturii romînești din Muntenia.

Mogoșoaia...

Palatul e de o vădită influență venețiană, chiar în ceea ce privește planul său. Găsim o fațadă cu o terasă cu coloane (loggie) foarte frumoasă, ferestre cu arcade în trei despărțituri, coșuri înalte ornamentale, sub acoperiș o decorațiune alcătuită dintr-un lung șir de susținători din piatră. Coloanele terasei sînt răsucite, cu flori și frunze decorative sculptate în piatră la partea superioară și la bază (vezi foto) și o balustradă cu sculpturi bogate. In București, în același stil brîncovenesc, se găsește biserica Domnița Bălașa, construită de fiica lui C. Brîncoveanu în secolul XVIII.

B. DRAGOMIR

ȘARPELE

Se desprimăvărase. Doi prieteni, Barna Liviu, din clasa a III-a, și Haidamac Dorin, din clasa a VI-a, de la Școala medie nr. 1 din Arad, au pornit la cîmp. Le era dor să se joace în voie, să alerge.

Așa au și făcut. Liviu își făcuse dintr-o ramură de salcie un băț încrustat și o luase în sus spre culme.

— Hauuuuuu... Liviuuuu... Stai să vin și eu, strigă Dorin.

Dar lui Liviu nu-i venea să se oprească. Dorin l-a ajuns din urmă. Ce-i asta? Inima i se opri în loc, făcu ochii mari și, sugrumat de emoție, strigă:

— Șarpele... șarpele... Dă drumul bățului!

Liviu însă nu pricepu nimic. In aceeași clipă simți cum ceva rece i se încolăcește pe mîna cu care ținea bățul. Primul gînd fu să arunce bățul.

— Stai! îi șuieră pe la urechi vocea lui Dorin. Dacă arunci bățul, se urcă pe mînă mai sus. Stai!

Și Dorin se apropie ușor de prietenul său, se uită cu atenție la șarpe și îl atinse. Acesta simți primejdia. Se desprinse de mîna băiețelului și se învîrti o clipă în aer cu limba scoasă, parcă adulmecînd dușmanul.

— Aruncă-l!

Și în momentul acela Liviu aruncă bățul, care se rostogoli la pămînt cu șarpe cu tot.

Apoi băieții au omorît șarpele cu pietre.

GETA COSTIN

Să fii dîrz, perseverent

ALEXANDR SUVOROV

Marele conducător de oști rus a fost unul dintre geniile militare ale lumii. Datorită minunatelor sale calități, Suvorov a condus oștirea rusă către noi victorii acoperindu-o de glorie și a fost numit generalissim Din 63 de bătălii și lupte la care a luat parte, Suvorov a cîștigat tot atîtea din ele.

Pentru vremea sa, marele comandant rus a fost unul dintre cei mai culți oameni. Vorbea mai multe limbi străine și avea cunoștințe temeinice de inginerie, literatură, artă...

Sîrguința și perseverența sa sînt un exemplu de comportare pentru toți aceia care se luptă cu întunericul, care-s partizani ai dorinței de a cunoaște. Despre aceste două însușiri ale lui Suvorov au rămas multe povestiri.

Astfel din biografia lui Suvorov se știe că el era în copilărie, un băiat tare slăbuț și bolnăvicios. Dorea însă cu ardoare să devină soldat și de aceea se călea: în fiecare dimineață se spăla cu apă rece călărea pe vreme de ploaie, se odihnea în bordeie de cîmp, străbătea rîurile.

Cînd se întorcea acasă ud pînă la piele și era certat, micul Sașa se apăra spunînd: — „Un soldat trebuie să se obișnuiască cu orice". la care tatăl său răspundea: „Dar tu n-ai să fii soldat... Alde tine nu-s primiți în armată..."

Băiatul însă era îndărătnic: „Ba da, voi fi!" Și continua să-și oțelească cu perseverență sănătatea.

Noaptea, băiețașului Sașa îi era interzis să citească. Doica îi stingea lumina și îl pîndea pînă ce adormea. Sașa însă se prefăcea numai că doarme. După ce-i pleca dădaca, se scula și citea pe furiș.

Acest lucru se descoperi numai într-o zi, cînd generalul A. P. Hanibal — un prieten al casei — sosi în vizită. Sașa Suvorov îi arătă cărțile pe care le citea. Erau descrieri ale expedițiilor lui Cezar și Alexandru Macedon, lucrări de strategie și tactică. Cărțile erau tipărite nu numai în rusește, dar și în germană și franceză.

— Și citești tu toate astea? — îl întrebă Hanibal ?

— Da... le citesc!

— Dar hărțile cine le-a desenat ?

— Eu le-am făcut.

— Așa ? Atunci continuă, dragul meu, ai pornit la o treabă minunată.

Tatăl lui Sașa, care asista la discuție, a urmat sfatul generalului. Așa că, după un an, cînd Sașa a împlinit 12 ani, a fost înrolat ca simplu soldat în regimentul Semenovski. In serviciul militar activ, Suvorov a intrat la 15 ani.

Numai astfel a reușit micul Suvorov să se pregătească pentru cariera de militar: cu ajutorul setei de cunoaștere și al perseverenței sale în oțelirea trupului.

Z. ȘTEFAN

Transmitem pe lungimea de undă 202. Către activul pionieresc al Școlii de 7 ani nr. 7 Băneasa-București: Măsurile pe care trebuie să le ia colectivul de conducere în vederea desfășurării examenelor de sfîrșit de an, la clasele a IV-a și a VII-a. Radiograma nr. 4.

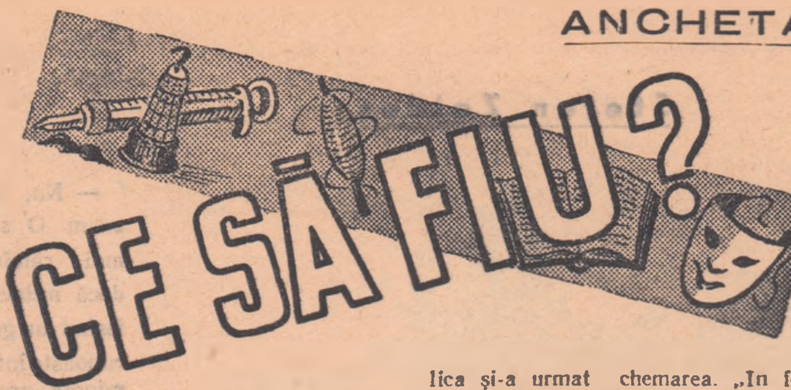
Cei din clasa a IV-a dau examene pentru prima oară. Îngrijiți-vă în primul rînd de ei. Pionierii din clasele mai mari, absolvenți ai școlii, se pot întîlni cu cei mici pentru a le vorbi despre examen.

Colectivele de conducere ale detașamentelor din clasele a V-a și a VI-a, care nu dau examene, se pot ocupa de pregătirea sălilor în care vor avea loc examenele. Catedra trebuie să fie frumos împodobită cu fața de masă și flori. E bine să se facă și cîte o placardă cu urări: „Succes la examen, dragi colegi!“ Aceste mici atenții vor bucura mult pe colegii voștri, mai ales dacă ele vor avea caracterul unor surprize.

Nu uitați de organizarea echipelor de ordine și deservire pe săli. Aceste echipe pot fi alcătuite din 5—15 pionieri, după mărimea școlii și au rolul de a nu permite să se facă gălăgie pe săli în timpul examenelor. Totodată aceste echipe au grijă de cretă, cîrpă udă și material didactic necesar în timpul examenelor.

Înfine, colectivul de conducere al unității trebuie să ia măsuri pentru popularizarea rezultatelor examenelor. Vă recomandăm să folosiți pentru aceasta „Ediția specială“. La gazeta „Ediția specială“ trebuie să apară zilnic știri despre felul în care se desfășoară examenele. Anunțați neapărat numele elevilor care iau în examene note mari și pe acei care erau amenințați și au reușit să se îndrepte în examen. Pentru alcătuirea „Ediției speciale“ colectivul gazetei de perete trebuie să alcătuiască o echipă de reporteri pricepuți, care să culeagă rapid informații, să ia interviu unui profesor, unei comisii de examene, unui elev etc...

Aci Pescăruș! Aci Pescăruș! Trimiteți-ne știri despre felul în care ați organizat examenele! Comunicați dacă indicațiile „Pescărușului“ v-au folosit!

Meseria necesară

În seara aceea, în căsuța din Moroieni, domnea liniștea. Vasilica își terminase lecțiile și privea pe fereastră, la soarele care dispărea după coama unui munte; mama cosea un șervețel, tatăl citea gazeta. Într-un tîrziu, tatăl a întrebat așa, într-o doară: „Ce-o să fie Vasilica?“

— Doctor, zise mama.

— Ceee?

— Doctor!

— Nu, inginer! rosti tatăl sever.

— Să umble pe șantier!? Mai bine doctor! Halat alb, cabinet...

Tatăl bătu cu pumnii în masă:

— Tu să taci, femeie! Ce zic eu e sfînt!

Vasilica și-a spus și ea părerea și apoi, s-a dus să se culce.

. . . .

„Doctor? Inginer? zise Suzana pufnind în rîs. Dac-ar ști... mamă, mamă!“

Sentința a fost anunțată: Filatoare!... Așa hotărîse Vasilica.

Mama a plîns, tatăl a țipat...

Vasilica a plecat cu prietena ei Suzana Angelescu la Lugoj. Au devenit eleve ale Școlii profesionale. Mă întrebați dacă le-a fost ușor? Cardă, flyer, tren de laminaj și mai știu eu cîte noțiuni să le știi, nu-i ușor.

Cînd intrau la practică, fetele erau numai ochi și urechi.

— De ce firul este prins așa și nu altfel? întrebau ele.

— Ca să fie nodul mai mic, suna răspunsul.

— De ce stați cu basmaua pe cap?

— Să nu ne albească scama părul. Vrem să fim mereu... tinere!

Ciudățenia de ring și-a destăinuit pe rînd secretele. Cînd au terminat școala profesională, fetele știau multe despre mașină, o stăpîneau binișor. Anii au trecut. Vasilica a prins să se înalțe. Insigna de U.T.M. a luat locul cravatei roșii.

Vasilica e de 3 ani filatoare la uzinele „7 Noiembrie“ din Capitală. A rămas tot copil cu codițe. E gata mereu să întrebe „de ce așa și nu așa“? Vrea să știe cît mai multe. Îmbrăcată cu șorț, pare inginer. În fond, nimeni nu poate spune că Vasilica nu-i doctor sau inginer al celor 3 părți de ring la care lucrează.

Părinții nu-i mai pomenesc de cearta de atunci. Sînt mulțumiți că Vasilica și-a urmat chemarea. „În fond, spune acum tatăl, ce — munca ei nu-i... științifică? Parcă-i ușor să comanzi ditamai mașinării cu tot felul de ascunzișuri?“

Am privit-o pe Vasilica lucrînd. Firul, supus, se-nfășura pe țeavă. Nici unul nu era rupt. Din cînd în cînd, lua peria și alunga scama.

Am întrebat-o ce a determinat-o să se facă filatoare.

— Nu știu. M-au atras mașinile... Eu nu știu care e cea mai de seamă profesie, dar cred că-i aceea care-i necesară. Și la noi profesia aceasta e necesară. Acum să-mi iei ringul, înseamnă să-mi iei ceva scump, însemnat!

Vasilica a tăcut. Un fir obraznic a plesnit. Filatoarea l-a prins repede, lăsîndu-i cale liberă. La plecare, mi-a spus veselă:

— Eu, adică — s-a corectat ea — noi, filatoarele, am înconjurat cu firele lucrate globul pămîntesc de cîteva ori. E ceva, nu?

Am plecat tîrziu, cînd pe cer sclipeau șireți, nenumărați ochi.

Acasă, mi-am notat cele spuse de Vasilica în cîteva cuvinte: „Cea mai de seamă profesie este profesia necesară patriei.“

LIDIA POPESCU

ANCHETA SAPTAMINII

Vreau să fiu... artistă!

Bucșan Georgeta e elevă în clasa a VII-a a Școlii mixte nr. 16 din Galați. Georgeta vrea să se facă neapărat artistă. De aceea mă grăbesc să vă redau o mică convorbire pe care am avut-o zilele acestea cu Georgeta, viitoarea artistă.

— Georgeta dragă, cititorii noștri știu că un artist trebuie să fie un om cult. Ei sînt curioși să afle care este romanul tău preferat?

— Nu citesc decît fragmentele din cartea de romînă...

— Dar vreun actor preferat ai?

— O cunosc pe Dana Comnea, cădc la noi, din Galați

— Cîte piese de teatru ai văzut pînă acum?

— Vreo trei, pentru copii. La casa pionierilor!...

— Ce să te mai întreb?! Poeziile îți plac? Ai un poet preferat? Ai reținut versuri?

— Eu citesc doar poeziile din cartea de romînă...

— În fine, ai jucat vreodată într-o piesă de teatru?

— Da, acum... trei ani (!) în „Vizită“...

(pauză)

— Bine Georgeta dar ce-ai să devi tu?! În orice meserie e nevoie de cunoștințe temeinice, de...

— Nu, eu nu vreau meserie. Numai artistă vreau!...

Ei, rămîi cu bine... Atunci la anul ne vedem la școala de arte. (Georgeta tace cu capul plecat)... Nu?

— Nu... Pentru că, pentru că... s-ar putea să rămîn repetentă.

Dragi copii, v-aș ruga să-mi răspundeți și mie la următoarele întrebări:

1. De ce vrea să se facă Georgeta artistă?

2. De ce unii, ca Georgeta, vor să se facă numai medici, farmaciști, funcționari, actori, muzicieni, dentiști, baletiști și strîmbă din nas cînd aud de meserie?

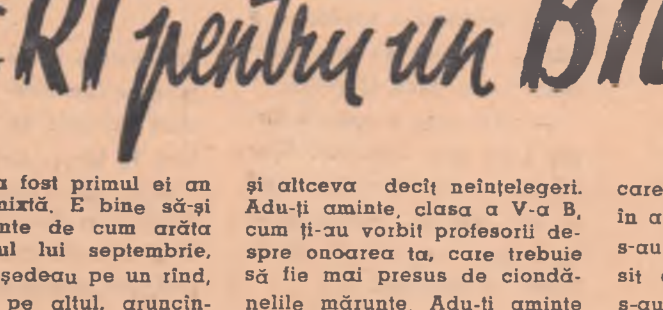
A. WEISS

PROPUNERI pentru un BILANȚ

De obicei, la sfîrșitul anului școlar, fiecare clasă își face un fel de bilanț, adică își trece în revistă rezultatele unui an de muncă: atîția fruntași, atîția promovați, atîția corigenți sau repetenți. Nu sînt uitate nici victoriile ori înfrîngerile sportive, nici excursiile, nici muncile de folos obștesc...

Probabil că, în clipa de față un asemenea bilanț își face și clasa a V-a B, de la Școala de 10 ani mixtă nr. 2 din Arad.

Bilanțul acesta se calculează, desigur, tot după schema de mai sus, ceea ce e foarte normal. E foarte normal, dar, pentru această clasă, nu este destul. Spre deosebire de alte clase, ea trebuie să mai pună ceva la socoteală. Și, deoarece mă tem că din modestie sau dintr-o neînțelegere explicabilă, ar putea să uite acest **ceva**, vreau, pe scurt, să-i aduc eu aminte despre ce e vorba. Îi propun deci ca, pe răbojul încheierii acestui an școlar, să nu uite să însemne că a fost primul ei an de clasă mixtă. E bine să-și aducă aminte de cum arăta la începutul lui septembrie, cînd fetele ședeau pe un rînd, iar băieții pe altul, aruncîndu-și reciproc priviri amenințătoare. Nu strică, pentru comparația cu ceea ce a urmat mai tîrziu, să-și amintească și de veritabilele încăierări care se iscau în recreație și trofeele cu care se alegeau

băieții după aceste încăierări: funde, agrafe, piepteni... Dar ajunge! E timpul ca amintirea să scoată la iveală și altceva decît neînțelegeri. Adu-ți aminte, clasa a V-a B, cum ți-au vorbit profesorii despre onoarea ta, care trebuie să fie mai presus de ciondănelile mărunte. Adu-ți aminte cum într-o bună zi, atît fetele cît și băieții și-au dat seama că glastrele de flori sînt murdare că băncile pe scîrțiie, că lozincile de pe pereți sînt pătate... Adu-ți aminte cum, a doua zi, au început să circule prin clasă hîrtie creponată și vopsea, ciocane și cuie. Și în continuare te-aș ruga să nu treci cu vederea excursia în care copiii au rămas fără apă; în această împrejurare, băieții s-au făcut luntre-punte, au găsit apă și, înainte de orice, s-au grăbit să le servească pe fete. Te rog, să-ți mai amintești neapărat și despre felul cum l-au ajutat fetele pe Todea Ion la romînă; el a făcut primele 4 clase în limba germană și-i era destul de greu la începutul întîiului an, într-o școală cu limba de predare romînă.

Iată, clasa a V-a B, lucrurile pe care am vrut să ți le reamintesc; desigur sînt numai cîteva exemple din multele ce se pot da. În bilanțul pe care-l faci ai să le treci, fără îndoială, pe toate. Va fi un bilanț strașnic sînt sigur, care va merita laude și, vorba profesorului Saftu; 20 de puncte!

AL. OVIDIU ZOTTA

La încheierea paginii

Colectivul de conducere de la Școala de 7 ani Zăvideni, raionul Drăgășani, ne trimite cîteva propuneri primite de la pionierii din unitate în legătură cu organizarea vacanței.

Iată-le:

● Florea Popescu: *„Vreau să-mi invit colegii în satul meu pentru o zi întreagă. Aci vom pescui, ne vom scălda în Olt, iar la lumina unui foc de tabără viu, seara vom citi „La scăldat“ din „Amintiri“ de I. Creangă.*

● Ion Sandu: *„Îmi place foarte mult literatura populară. De aceea, în vacanță, împreună cu tovarășa profesoară de limba romînă, voi aduna cîntece, snoave, povești și strigături de la țăranii din comunele învecinate“.*

● Mihai Munteanu: *„Cred că, pe lîngă cărți, jocuri... trebuie să dăm o mînă de ajutor și colectiviștilor. Recolta e bogată și ajutorul nostru va fi necesar și prețios“*

● Traian Dincă: *(sportiv!) „Abia aștept să vină vacanța, să am cît mai mult timp liber pentru sport. Mi-am și pus la punct bicicleta. Cu ea, voi merge zilnic pînă la Olt; aci, bicicleta se va „odihni“, iar eu, într-un caiac voi spinteca în voie apele limpezi-repezi ale Oltului. Bineînțeles, voi citi și o carte — „Cei dintr-a V-a A“ de V. Vintu și S. Larian“.*

Ştefan Zaides

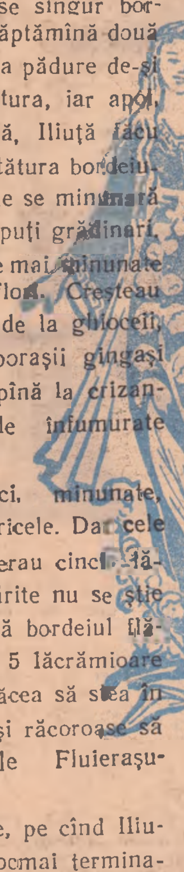

ILIUŢĂ-FLUERAŞU' ŞI FRUMOASA LĂCRĂMIOARĂ

Trăia odată ca niciodată, într-un ţinut de la miazăzi, un tînăr cîntăreţ fluieraş. El se numea simplu Iliuţă-Fluieraşu' şi tatăl său fusese un biet oier, care murise cu ani în urmă, lăsîndu-l ca moştenire doar un fluier şi minunatul dar de a cînta, aşa ca nimeni altul pe acele meleaguri... Şi Iliuţă cînta atît de frumos încît stăteau să-l asculte nu numai copiii, dar şi păsările cerului, şi pomii, şi florile din grădină.

Odată ce-i muri tatăl, Iliuţă luă de la baci cele cîteva oi primite ca răsplată şi coborî de se aciui într-unul din satele mici, de la poalele munţilor. Işi făcu adăpostul într-un bordei părăsit din marginea satului.

Iliuţă se trezi singur pe lume; fără prieteni apropiaţi, fără vreun sprijin... Inimă de voinic însă, nu deznădăjdui, ci se puse pe muncă: într-o zi-două îşi drese singur bordeiul, într-o săptămînă două cără lemne de la pădure de-şi împrejmui bătătura, iar apoi, într-o lună-două, Iliuţă făcu să răsară în bătătura bordeiului o grădină de se minunară şi cei mai pricepuţi grădinari. El semănă cele mai minunate şi parfumate flori. Creşteau în grădina lui de la ghioceii, viorelele şi toporaşii gingaşi de primăvară, pînă la crizantemele şi daliile înfumurate de toamnă.

Infloriseră aci, minunate, tot soiul de floricele. Dar cele mai frumoase erau cinci lăcrămioare, răsărite nu se ştie cum chiar lîngă bordeiul flăcăului. Acestor 5 lăcrămioare tare mult le plăcea să stea în serile liniştite şi răcoroase să asculte cîntecele Fluieraşului...

Intr-o noapte, pe cînd Iliuţă Fluieraşu' tocmai terminase de cîntat, auzi fermecat, stingîndu-se în apropiere un cîntec de al său, cîntat de o voce dulce de fată. Voinicul cercetă întreaga grădină, dar nu găsi pe nimeni.

Noaptea următoare, aceeaşi voce minunată se auzi din nou...

Iliuţă, sărăcuţu', nu mai ştia ce să creadă. Şi nici cei cîţiva bătrîni din sat, cărora le ceru sfatul, nu-l mulţumiră cu răspunsul.

— Oare cine mi-o fi cîntînd, atît de minunat, cîntecele? Se întreba Iliuţă.

Sosi şi a treia noapte. De astă dată, Iliuţă rămase la pîndă lîngă uşa bordeiului. Cînd termină de cîntat, auzi numaidecît şi glasul acela fermecător. Se întoarse cu iuţeala fulgerului şi — ce să vezi? In pragul bordeiului se afla o fată frumoasă-frumoasă, întocmai ca zîna dimineţii. Avea obrajii îmbujoraţi şi părul îi cădea pe umeri în valuri mătăsoase...

— Cine eşti tu? ...şi de unde-mi ştii cîntecele? o întrebă Iliuţă.

Plecînd uşor ochii, fata răspunse:

— Sînt una din cele cinci lăcrămioare răsărite lîngă bordeiul tău...

Glasul ei minunat răsuna ca clinchetul depărtat al unor clopoţei de argint.

— Cînd soarele va răsări, voi deveni din nou floare — continuă frumoasa domniţă, cu aceeaşi voce dulce care-l fermecase pe Iliuţă. Iată, roua — vestitoarea zorilor — a căzut... Trebuie să mă grăbesc! — şi dădu să plece.

— Stai, stai te rog! o imploră, cu glas tînguitor, Iliuţă. Rămîi cu mine Vreau să te aud cîntînd... Mereu, pînă la moarte, aş sta să ascult vocea ta minunată!...

— Nu, nu pot să mai stau acum. O singură clipă dacă mai rămîn, voi pieri. Dar dacă mîine, dis-de-dimineaţă, ieşind în grădină, mă vei recunoaşte între cele cinci lăcrămioare, vraja se va destrăma şi voi deveni din nou fecioară. Atunci, voi rămîne a ta pentru totdeauna. Dar dacă vei greşi — şi fata îşi întunecă privirile, tulburată — atunci rămînea-voi pentru vecie lăcrămioară, floare frumoasă, dar plăpîndă şi neînsufleţită...

Şi zicînd acestea, frumoasa dispăru într-un nouraş argintiu, care se destrămă apoi ca o pîclă, plutind către înălţimi.

In noaptea aceea Iliuţă nu mai dormi o clipă. Abia aştepta să se facă ziuă.

Cum se lumină, ieşi în grădină şi, cu răsuflarea oprită, se îndreptă spre tufa

de floricele. Cinci lăcrămioare gingaşe, gemene între ele ca cinci mărgele de rouă, stăteau la locul ştiut.

Iliuţă privi îndelung lăcrămioarele şi deodată, cu teamă în glas, rosti abia auzit, arătînd spre una dintre ele:

— Tu eşti fermecătoarea cîntăreaţă...

Odată spuse acestea, petalele uneia din flori, de un alb curat, căzură la pămînt şi din tufa de lăcrămioare crescu o fată frumoasă, frumoasă.

Iară Iliuţă, Fluieraşu' nostru, nu-şi mai încăpea în piele de bucurie. Căci, după cum fusese înţelegerea de cu noapte, gingaşa domniţă urma să rămînă a lui pînă la moarte.

Şi a făcut apoi flăcăul nuntă mare cu mireasa lui. Şi la nunta aceea am fost şi eu, de am auzit, ospătînd la masă, povestea aceasta pe care v-am spus-o şi vouă. Un singur lucru nu mi-au povestit atunci, mesenii: cum de a ştiut flăcăul care dintre lăcrămioare era mireasa lui. S-au poate mi-o fi povestit, dar eu, gustînd o leacă mai mult din pocalul cu vin de Cotnar, oi fi adormit... Voi însă, iubiţii mei prieteni, care mi-aţi ascultat povestea, veţi fi aflat poate şi secretul lui Iliuţă. Dacă da, atunci, la cei mai mici repovestind-o, spuneţi-le şi „marele" secret..

TICU ŞI STANEL, DOI DESCURCĂ-LUME

de M. STOIAN şi BURSCHI

ARCAȘUL NEGRU

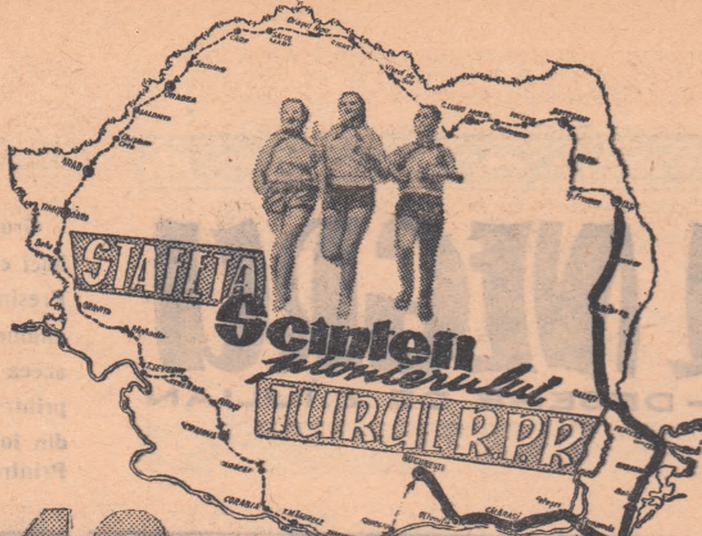
POVESTIRE DE A. WEISS — DESENE DE Z. IULIAN

Rezumatul capitolului precedent

Grupul de iobagi în fruntea căruia se află Iulai-baci este ajuns din urmă de către străjile baronului. Presimțind ce avea să urmeze, Iulai îl trimite pe un anume Pătru să ducă solie la Pesta. Puțin după aceea își fac apariția și străjile. Totul se termină printr-o ciocnire sîngeroasă, în urma căreia o parte din iobagi sînt prinși și duși în lanțuri la castel. Printre ei se află și Iulai-baci.

Totuși, nu toți iobagii fuseseră prinși. Ce se întîmplase cu ceilalți? Unde se aflau? Iată întrebări la care deocamdată baronul nu putea răspunde și care îl frămîntau zi și noapte. O neliniște surdă punea din ce în ce mai mult stăpînire pe cei din castel.

420 Km.

CONSTANȚA-GALAȚI-IAȘI

4 IUNIE. Dacă de la Oltenița pînă la Mînăstirea, purtătorii Ștafetei au avut de înfruntat vîntul și ploaia, apoi de la Mînăstirea la Socaricu și mai departe pînă la Fetești, ei au avut o vreme minunată. In toate satele Ștafeta a fost întîmpinată cu un entuziasm de nedescris. Alături de copii, femei și bătrîni i-au însoțit adeseori pe purtătorii Ștafetei pînă la marginea satului.

5 IUNIE. Cu acceleratul 801 am plecat mai departe. La Constanța sosirea Ștafetei a însemnat o adevărată sărbătoare. Onorurile au fost date de fanfara marinei militare, de orchestra de balalaici a Casei de copii și de cîteva sute de pionieri înșirați pe peronul gării. Braț la braț purtătorii Ștafetei de la Fetești și Constanța au străbătut apoi centrul orașului pînă la terenul sportiv unde au avut loc demonstrații de gimnastică. De la Constanța, ștafetiștii au plecat mai departe pe motociclete pînă la Palasul Mare. Tot astăzi Ștafeta a mai trecut prin Ovidiu și Valea Neagră.

6 IUNIE. Timpul se arată din nou urîcios. A început să burnițeze. In comuna Mihai Viteazu ștafetiștii din Tariverde ajung pe o ploaie torențială. Ploaia trece însă repede. Așa că, mai departe timpul frumos ne este iarăși tovarăș de drum. La Babadag ne-a așteptat o veste deosebit de frumoasă. Pionierele Peniu Georgeta și Ghenu Eliza au compus un marș al Ștafetei pe melodia cîntecului „La revedere tabără dragă". Pentru prima dată marșul Ștafetei a răsunat în gara Tulcea.

„Mereu nainte Ștafetă dragă
Intregii lumi tu să vestești
Că pionierii Romîniei
La Moscova, mesaj trimeți"

7 IUNIE. Cu vaporașul „Liuco" gătit ca o adevărată „mireasă" ultimul schimb al purtătorilor Ștafetei pe cuprinsul regiunii Constanța pornește mai departe spre Galați. Și ei au învățat marșul Ștafetei, care acum răsună pe întinsul Dunării pînă departe. Timpul trece repede. Ne apropiem de Galați. Peste 1500 de pionieri au venit să întîmpine Ștafeta. Uralele lor nu contenesc multă vreme. Nachbar Ghita, în numele pionierilor din regiunea Constanța, înmînează mesajul Ștafetei pionierilor gălățeni. In port încep apoi cîntecele și horele. Peste o oră, din centrul orașului Ștafeta pornește mai departe spre Tulucești.

AL. MIHU

Primirea Ștafetei la Galați.

Atențiune! Atențiune!

Din cauze obiective, în traseul Ștafetei a intervenit o modifcare. Ștafeta, care străbate acum regiunea Iași, va trece și prin regiunea Bacău și prin regiunea Cluj.

Iată în continuare traseul Ștafetei : 13 iunie : **Poeni, Bucium, Iași, Lețcani. Banu, Podul Iloaiei.** 14 iunie ; **Podul Iloaiei, Buda, Bălțați, Războieni, Tg. Frumos, Ruginoasa, Costești.** 15 iunie : **Costești, Pașcani, Gastești, Moțca, Cristești, Plăeșu, Tg. Neamț, Stînca.** 16 iunie : **Stînca, Pițiligeni, Plutou, Coroiu, Poiana Teiului, Galu, Pîrîul Fagului, Fărcașa.** 17 iunie : **Fărcașa, Pîrîul Pantei, Borca, Broșteni, Dărmosca.** 18 iunie : **Dărmosca, Păltiniș, Sarul Dornei, Vatra Dornei, Dorna Cîndreni.** 19 iunie : **Dorna Cîndreni, Poiana Stampei, Tihuța, Mureșeni.** 20 iunie : **Mureșenii Bîrgăului, Tiha Bîrg., Mijlocenii Bîrg., Ilva, Feldru,** 21 iunie : **Feldru, Rebrișoara, Năsăud, Salva, Coșbuc, Telciu.** 22 iunie : **Telciu, Romuli, Săcel, Moisei.** 23 iunie : **Moisei, Vișeul de Sus, Vișeul de Jos, Leordina, Petrova.** 24 iunie : **Petrova, Rona de Sus, Crăciunești, Sighet, Sărăsău.** 25 iunie : **Sărăsău, Cîmpulung Tisa, Săpînța, Remeți, Teceu, Iuța, Huta, Certeza.** 26 iunie : **Certeza, Negrești, Vama, Or. Nou, Livada, Botiz.** 27 iunie : **Botiz, Satu Mare, Doba, Moftinu Mic.**

MICA ENCICLOPEDIE

BALADA (vine de la cuvîntul italian „ballare" — a juca). La început, în creația poetică și muzicală a poporului, balada era un cîntec de joc. Treptat, ea a luat însă un caracter narativ, de multe ori cu subiect dramatic și liric. In trecut, baladele erau răspîndite de barzi, jongleuri și menestreli. In zilele noastre balada este o creație poetică în versuri și face parte din genul epic. Ea este inspirată din tradiția istorică sau populară, care povestește o acțiune eroică sau o legendă. Balada mai poate fi și o creație muzicală cu caracter narativ.

CANGURUL. Animal originar din Australia. Cunoscutul explorator COOK, venind pentru prima oară în patria cangurilor, a rămas foarte surprins văzînd aceste animale. Intrebîndu-i pe australieni cum se numesc, aceștia i-au răspuns :

— Cangur, cangur !

De atunci, animalele văzute de COOK au fost numite de toată lumea cangur. Doar mai tîrziu, COOK a aflat că în limba băștinașilor „cangur" însemna „Nu înțeleg".

COMBINA Este o mașină complexă, care a fost construită pentru prima oară la sfîrșitul sec. al XIX-lea. Ea este folosită ca mijloc perfecționat de muncă și îndeplinește simultan mai multe operații. De exemplu, combina folosită la strîngerea gramineelor, seceră, treieră și selecționează recolta, adunînd boabele în saci, iar paiele în grămezi. In afară de aceasta mai există combine pentru strîngerea porumbului, sfeclei de zahăr, bumbacului etc. In industria minieră, combine speciale execută simultan tăierea straturilor carbonifere, spargerea și încărcarea lor în vagonete.

ENCICLOPEDIE Tip de dicționar (de obicei de mari proporții) care dă indicații precise și ample din toate domeniile de cunoștințe sau numai dintr-un anumit domeniu. Termenul „enciclopedie" este de origine greacă și vine de la „enkyklios paideia", ceea ce înseamnă „cerc de cunoștințe". Cea mai veche lucrare de tip enciclopedic, cunoscută în istorie, a fost cea alcătuită de oamenii de știință chinezi în sec. al XII-lea î.e.n. In sec. al XV-lea, era noastră, tot în China, a fost alcătuită o altă enciclopedie, compusă din 22.937 „cărți". Au existat trei exemplare din acestea, toate scrise de mînă, care însă s-au pierdut în decursul vremurilor. In sec. al IV lea î.e.n., au apărut și în Grecia primele lucrări de tip enciclopedic, scrise de Aristotel și discipolii săi.

Incepînd cu „Lexiconul", alcătuit în secolul al X-lea de lexicograful bizantin Svida, toate lucrările de tip enciclopedic au început să aibe forma unor dicționare. Printre cele mai mari enciclopedii apărute, se numără „Marele dicționar enciclopedic al sec. XIX-lea" din Franța. „Marea enciclopedie engleză", „Dicționarul german a lui Brockhaus" (1796) și „Marea enciclopedie sovietică" a cărei primă ediție (1926-47) a avut 66 de volume.

Călătorind spre lună

Nu vă lăsați păcăliți de titlu, așteptînd poate să citiți despre întîmplările neprevăzute petrecute în drum spre, și pe lună, de niscaiva îndrăzneți... Nu ! Toate cele despre care vă voi vorbi sînt întîmplări reale, dar petrecute pe pămînt. Este vorba și despre niște îndrăzneți, îndrăzneții noștri însă, care au cutezat să se avînte într-o asemenea expediție, sînt și curioși. Ba, aș putea spune, **mai ales curioși !** Acestui lucru îi veți afla argumentația în rîndurile următoare, unde veți vedea că îndrăzneala provine tocmai din curiozitate, din dorința de a cunoaște. De pildă, copiilor din clasele a VI-a de la Școlile medii nr. 15 și „Gh. Lazăr", la ședința Clubului din 7 iunie, pentru a fi primiți membri, li s-a cerut să concureze discutînd tema „Călătorind de la pămînt spre lună". Bineînțeles, pregătirile au început cu cîteva zile mai înainte. Copiii au citit cărțile „Luna — vecina noastră", „Drum printre aștri", „Zborul cosmic" ... au consultat reviste de specialitate.

Așa dar, iată-ne în marea sală de teatru a Palatului pionierilor. Orele 16 precis. Cortina se deschide. La microfon apare, zîmbind ca de obicei, profesorul Știe Tot (actorul Tudorel Pona).

— Dragi curioși, și — bineînțeles — viitori curioși, deschidem ședința... Și, acum la orice dezbatere științifică se ține un referat, care să orienteze discuțiile, dau cuvîntul tovarășului prof. univ. Paul Ioanid, care ne va spune cîteva cuvinte.

Bineînțeles, cuvîntul tovarășului Ioanid n-a fost nicidecum un referat, ci a lămurit numai micilor curioși cîteva noțiuni de care trebuiau neapărat să țină seama în expediția în care aveau să plece...

Și din clipa aceasta, rolurile principale au început să le joace prof. Știe Tot și cele două grupe de cîte 5 curioși (mai

CLUBUL CURIOȘILOR

bine zis — curioase !) de la Școlile medii nr. 15 și „Gh. Lazăr".

— Atenție !... Atenție mare și mai ales... liniște ! a cerut prof. Știe Tot. Eu îmi voi alege o noțiune reprezentativă din cadrul temei iar voi, dragele mele, trebuie s-o ghiciți din cel mult 15 întrebări ! Gata, prima e grupa de la „medie 15" ! Incepeți !

Nu-i voie să te gîndești cu ora... Aci clipele decid și, mai ales — metronomul !

— E un fenomen ?

A întrebat una din fete, Crăița Decuseară. După privirea isteață a ochilor ei negri, bănuim de la început că va fi animatoarea echipei sale.

— Da, e un fenomen ! — vine încurajarea prof. Știe Tot.

— Legat de lună... pămînt și soare ?

— M-m-da ! (se face a nu fi tocmai sigur, profesorul).

Curioasele de la „15" se frămîntă, temîndu-se că au greșit. Dar șugubăț, prof. Știe Tot le încurajează din nou: „Hai, înainte ! E legat, într-adevăr, de cele 3 corpuri cerești !..."

— Atunci... tărăgănează răspunsul una din fete.

— Atunci e ECLIPSA ! strigă, sigură de izbîndă, Crăița.

Bineînțeles sala o răsplătește ovaționîndu-i îndelung numele. Și, pe drept cuvînt : nu-i prea ușor să ghicești o noțiune din numai 3 întrebări. Dar acum e rîndul celor de la „Lazăr". Fetele din echipă trebuie să ghicească noțiunea MAREE. Nu-i prea ușoară. Intr-adevăr, fetele, cu toate cunoștințele lor, dau răspunsul exact abia la... a 6-a întrebare. E, totuși o victorie ! Inseamnă că s-au pregătit temeinic...

Și din nou e rîndul celor de la 15. Noțiunea a doua însă, AN LUMINĂ (mult mai grea decît prima) e aflată numai după ce se pun... 14 întrebări ! De altfel, noțiunile încep să fie aflate, toate, din mai mult de 10 întrebări. Așa cei de la „Lazăr", care ghicesc MUNȚII CARPAȚI, din lună, abia la a 10-a întrebare, iar noțiunea a treia, APA, din 12 întrebări !

Iată însă că se apropie de sfîrșit concursul odată cu aflarea de către fetele de la „15" a noțiunii LUNETĂ (din 11 întrebări !)

In sală se face liniște, o liniște apăsătoare, vestitoare a unei explozii de veselie apropiată. Profesorul Știe Tot, cu vocea lui obișnuită să te țină încordat, anunță totalul de puncte : „Școala „Gh. Lazăr" — 28 ! Școala medie nr. 15 — 28 !".

Egalitate ! Deci, neapărat, un duel între echipe. Oricum, trebuie să se afle echipa cîștigătoare. Și duelul începe :

— Fetele de la „15", răspundeți repede : „Cel mai puternic zgomot de pe pămînt, în cît timp ajunge în lună ?".

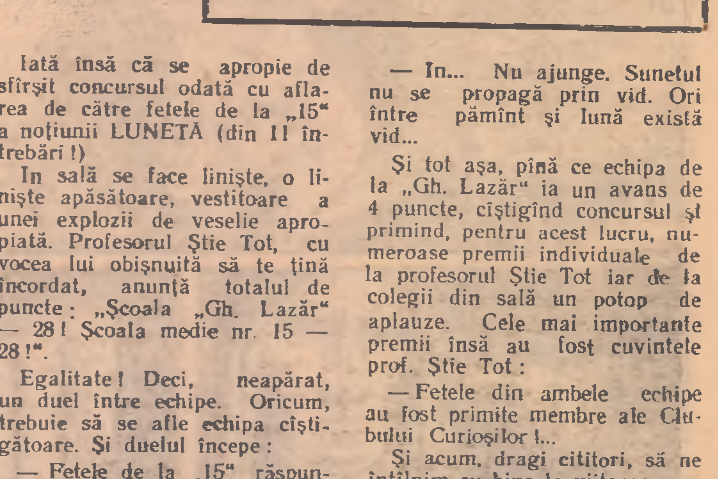
— In... Nu ajunge. Sunetul nu se propagă prin vid. Ori între pămînt și lună există vid...

Și tot așa, pînă ce echipa de la „Gh. Lazăr" ia un avans de 4 puncte, cîștigînd concursul și primind, pentru acest lucru, numeroase premii individuale de la profesorul Știe Tot iar de la colegii din sală un potop de aplauze. Cele mai importante premii însă au fost cuvintele prof. Știe Tot :

— Fetele din ambele echipe au fost primite membre ale Clubului Curioșilor !...

Și acum, dragi cititori, să ne întîlnim cu bine la viitoarea ședință a „Clubului".

EMIL EMANOIL

Aspect din sală

ȘTIRI * INFORMAȚII * REPORTAJE

ȘTIRI * INFORMAȚII * REPORTAJE

ȘTIRI * INFORMAȚII * REPORTAJE

CIOBANUL COLECTIVEI

A fost odată pe aceste cîmpii întinse din jurul Satului Mare, un ciobănaș. Un ciobănaș care mîna turmele stăpînilor spre pajiști verzi și izvoare cristaline. Un ciobănaș cu o bocceluță pe umăr și un băț noduros în mînă, mai mare decît el. Ciobănașul acesta era mai sărac decît greierii cîmpului.

De la nouă ani Domahidi György s-a băgat la ciobănie. A păscut oile moșierului Kovàcs Bela din Odoreu, apoi ale lui Adalbert Swartz din alt sat. Și așa, zi de zi, an de an, mergea cu oile kilometri după kilometri prin ploaie și frig. Vara, picioarele îi erau numai răni de țepi și bălării, iar iarna degeaba le învelea cu zdrențe — tot degerau pînă la urmă.

Ciobănașul necăjit, bătut de vînturi și soartă, flămînd și chinuit, urma să mîne oile o viață întreagă. Incotro? N-avea de unde să știe. Poate ar fi avut aceeași soartă ca Balint Demeter, un vechi prieten de ciobănie. Ce soartă a avut Balint Demeter? A pierit, ca atîția alți ciobani — hoinarii anonimi ai cîmpului, ucis de boli și viață grea.

Deunăzi, l-am întîlnit pe ciobanul colectivei din Păulești, adică pe Domahidi György, acum om în vîrstă. Inspecta noul saivan care se terminase de curînd în colectivă. Se citea în privirea lui că e tare mulțumit, dar căuta totuși pricină la saivan, așa, de formă.

Am aflat că Domahidi lucrase vreo doi ani la oraș în Satu Mare, ca muncitor. Dar mireasma cîmpului, behăitul oilor, turma, cu nostalgica ei chemare, l-au adus înapoi, în sat. A intrat în colectivă în 1950 și el a cumpărat primele oi ale colectivei din Păulești.

Domahidi György de 4 ani îndeplinește cu cinste „funcția" de cioban al colectivei. Azi, colectiva are 420 de oi merinos. L-am întrebat cum o duce ca cioban în colectivă.

— Uitați — zice el — pentru îngrijirea oilor primesc o zi-muncă. Pentru mieii care se nasc, primesc alte zile-muncă. Anul trecut, oile mele au dat 112 miei, din care am crescut 110. Pentru creșterea mieilor mi se adaugă alte zile-muncă. Apoi la producția de caș, iar primesc zile-muncă. Anul trecut am făcut de unul singur în total 940 zile-muncă, cel mai mult din colectivă. Insă și colectiva are mari foloase de la oile pe care le îngrijesc eu.

Intrînd în colectivă, ciobanul Domahidi a reușit să-și întemeieze o familie, are acum patru copii, care cresc mereu. Se gîndește să-și facă anul acesta o casă nouă, fiindcă cea veche a devenit neîncăpătoare.

Ciobănașul necăjit, bătut de vînturi și soartă, flămînd și chinuit, ciobănașul necăjit de pe vremuri, a devenit unul din cei mai bogați oameni din Păulești.

ST. HALMOS

Pentru Festival

Orchestra pionierească din Sofia a Palatului pionierilor a dat pînă acum de mai multe ori concerte în fața publicului.

Acum, seară de seară orchestra face repetiții îndelungate — și peste puțin timp ea se va îndrepta spre Moscova, în trenul ce va purta delegația tineretului din R.P. Bulgaria.

Celor 130 de pionieri care alcătuiesc orchestra li se spune „norocoșii". Dar nu e chiar așa ușor să meriți această cinste. Ca să nu-și trezească părinții Ognea Serafimov, noaptea, în taină, se furișează în bucătărie și face exerciții la vioară, iar Vasea Ștefanov, cunoscut pasionat al fotbalului, trebuie să renunțe la multe ore de sport pentru ca, aplecat asupra partiturilor, să exerseze bucățile înscrise în repertoriul orchestrei.

*

Pionierul Manfred Haurt a fost decorat cu „Medalia celui de al VI-lea Festival Mondial"

Menfred este președintele colectivului de conducere al unității pionierești „Nikolai Ostrovski" a Școlii nr. 4 din Aschersslében- R.D Germană. Copiii acestei școli au vîndut 1.730 de bilete de loterie și 80 de insigne ale Festivalului, dintre care 600 de bilete și 30 de insigne au fost vîndute de Manfred singur. Banii obținuți au fost dați pentru fondul Festivalului

*

Dincolo de cercul Polar, în satul Ust-Nera, comsomoliștii și școlarii au crescut 100 de porumbei.

Aci, la Polul frigului, porumbeii au fost crescuți aproape jumătate de an în casele tinerilor și abia atunci cînd s-a terminat lunga noapte polară, păsările albe au fost scoase afară.

In zilele Festivalului pe cerul polar se vor înălța porumbeii albi, simbolul păcii și prieteniei între popoare.

Și noi, pionierii din Cehoslovacia, ne pregătim pentru Festival... Vă place păpușa pe care am făcut-o?

Cu ajutorul acestui automobil, tinerii suedezi transportă de la un club la altul filme despre festivalurile de pînă acum ale tineretului.

La GALAȚI...

Dinspre gară străzile se întind largi, străjuite de salcîmi bătrîni. Din partea de sus a bulevardului principal, se vede, la capăt, Dunărea ca un tiv lat, albastru.

Galațiul, vechi oraș dunărean, dar cu atîtea aspecte noi în fiecare colț, aspecte răsărite în anii puterii populare.

Să ne oprim puțin la Palatul culturii.

UN PALAT BATRIN

Săli largi, răcoroase. In care să intru mai întîi? Aici. Am ales... Deschid ușa. Nu, nu mi se arată vreun tron cu totul și cu totul de aur, nici vreo domniță cu straie de preț. Imi iese în întîmpinare o fată de-a noastră, simplă, cu ochi mici, neastîmpărați, înconjurată de o droaie de copii care-i cer cărți. Cred că ați înțeles, mă aflu la o bibliotecă de copii și biblioteca se află chiar aici în Palat. N-am timp să-i cunosc pe toți cititorii care se află în sală. Pe cîțiva totuși, da. Iat-o pe Anișoara Radovici, din cl. a V-a. Tocmai și-a ales o carte care-i este pe plac: „Făurari de frumuseți".

Il cunosc apoi pe Luca Aurel, de la Școala medie nr. 3, cel mai vechi cititor și ajutorul cel mai harnic al bibliotecarei.

Intru apoi în sala luminoasă, cu măsuțe mici și scăunele asemănătoare — sala de lectură. Și-apoi într-o altă încăpere, unde în fiecare luni și miercuri se țin seri de basm și de ghicitori literare.

— Să ne oprim aici, deși, în Palatul culturii am mai putea vedea sălile muzeului de pictură, de științele naturii — sălile unde funcționează cercul de balet — sau teatrul de păpuși.

FLUTURA STEGULEȚELE ROȘII ALE PIONIERILOR

Vreți să știți unde? Pe stadion. Pe marele stadion „Portul Roșu" Galați, scăldat în lumina puternică a soarelui de vară s-au strîns reprezentanții tuturor școlarilor din oraș. Se pregătește un program de gimnastică pentru serbarea de sfîrșit de an pe oraș. In ritmul muzicii, se execută spectaculoase figuri de gimnastică cu stegulețe. Cînd veți citi aceste rînduri, serbarea va fi avut de acum loc. Noi n-am asistat decît la repetiție. Și ne-a plăcut.

TROTINETE ȘI ALTELE

Incăpător este marele magazin universal din centrul Galațiului. După dorință, te poți opri la sectorul de pînzeturi, la confecțiuni sau la încălțăminte. Voi însă preferați să vă opriți la jucării. Ei bine, să rămînem aici.

Mașinile astea albastre vă atrag. Cu o cheie, le poți pune ușor în mișcare. Mingi sînt de toate măsurile, iar păpușile te privesc din toate părțile cu ochii de mărgea. Un puști cercetează cu atenție o tricicletă apoi o lasă deoparte.

— Nu, nu mă interesează! — spune el... Astea-s pentru copii prea mici. Eu aștept să vină modelul nou de biciclete.

Ii dăm dreptate. Se pare că noul model, creat de muncitorii noștri, pentru copii, este bun, frumos și mai ales, practic! E în așa fel construit, că te împiedică să cazi.

CU ȘALUPA, CU BARCA CU MOTOR

Poți pleca din port în satele învecinate. La orice oră din zi Dunărea este străbătută în lung și-n lat de aceste ambarcațiuni care servesc cu un preț de nimic locuitorii satelor de pe Dunăre. In drumul lor ele întîlnesc vapoare mari, cu nume răsunătoare: „Silvia Onorata", „Anteu" etc.

Mai tîrziu am aflat că în zilele acestea au plecat pe Dunăre spre R. F. Germană primele două vase încărcate cu stuf și alte trei urmează să fie încărcate.

Galați, oraș bătrîn și totuși atît de tînăr. Am încercat să redau cîteva impresii pe care mi le-ai dăruit.

B. CARAGIALE

Din viața PIONIERILOR BELGIENI

Cu cîntecul pe buze,
Cu speranță în priviri,
Pionier, fiii gata!"

...Așa începe imnul pionierilor belgieni, ale cărui cuvinte sînt îndemn la muncă, la învățătură, la joacă.

Belgia este o țară mică, cu prea puțini muncitori industriali și agricoli. În felul acesta se explică și numărul mic al pionierilor, care nu trece de 3000. Dar la jocurile și festivitățile lor participă peste 16.000 de copii și școlari nepionieri.

Uniunea Pionierilor Belgieni organizează în timpul verii tabere la care iau parte numeroși pionieri și școlari din alte țări. Amenajarea taberelor o fac prin muncă voluntară muncitorii și instructorii de pionieri. Viața în taberele pionierilor belgieni nu se deosebește mult de a pionierilor noștri: ziua începe cu înălțarea drapelului, după care urmează un program bogat, din care nu lipsesc jocurile, întrecerile sportive și artistice. Foarte îndrăgit este focul de tabără. Pionierii belgieni nu obișnuiesc să sară peste flăcări, dar le place mult ca, în timp ce crengile ard, să cînte și să joace dansuri populare. Unele dansuri sînt foarte complicate și cer o deosebită măiestrie. Cel mai iubit dintre ele este „dansul scoicilor". (Trebuie să aflați cu prilejul acesta că în Belgia, și mai ales la Bruxelles, scoicile sînt o mîncare națională!).

Pe lîngă numeroasele greutăți de care se lovește activitatea tuturor organizațiilor de pionieri din țările capitaliste, Uniunea Pionierilor Belgieni are de luptat și cu o curioasă dificultate de ordin lingvistic. În această țară există două limbi oficiale: franceza și flamanda. Amîndouă se predau în școli, iar cărțile și ziarele sînt tipărite în ambele limbi. De aceea, în viața de tabără se ține seama de această particularitate, iar comenzile sînt date în franceză și în flamandă.

Cu tot numărul ei mic de membri, Uniunea Pionierilor Belgieni se bucură de mult prestigiu în țară, după cum reiese din următoarea întîmplare: În orașul Bruxelles se află un monument în chip de fîntînă, reprezentînd un băiețaș gol. Monumentul se leagă de multe tradiții ale poporului. Una din aceste tradiții cere ca, ori de cîte ori orașul e vizitat de o delegație străină, statuia să fie îmbrăcată în costumul național al acestei națiuni. Anul trecut, împlinind 10 ani de existență, Uniunea a cerut municipalității ca monumentul să fie îmbrăcat în uniforma pionierilor belgieni ceea ce, pînă la urmă, conducătorii orașului au trebuit să accepte.

*

Printre copiii belgieni este foarte popular cîinele Pif, un personaj în felul lui Rică, ale cărui isprăvi pline de haz sînt povestite în „Vaillant", revista pionierilor francezi cît și în revistele belgiene. Mulți copii belgieni sînt atît de convinși de existența lui Pif, încît îi trimit... cîrnați și slănină!... iar în țară sînt numeroase cercuri care se numesc „Clubul Pif".

M. U.

CIFRE ȘI FAPTE

● De curînd, Comitetul de Stat al Planificării a înmînat premii celor care au contribuit în mod deosebit la folosirea mai justă a unor spații de utilitate publică. In urma acestei acțiuni, statul a economisit suma de 120.000.000 lei.

● Numai în regiunea Stalin, anul acesta, începînd de la 15 iunie, în timpul vacanței de vară vor funcționa un număr de 57 tabere pentru pionieri și școlari și 52 colonii pentru preșcolari. Aici își vor putea petrece vacanța peste 20.000 copii din diferite orașe și sate ale patriei noastre.

● Nu de mult s-a anunțat că cele peste 15.000 familii de țărani din raionul Istria lucrează acum în gospodării agricole colective și întovărășiri agricole. Acesta este al 6-lea raion din regiunea Constanța și al 13-lea raion din țară cu agricultura complet cooperativizată.

● Pentru pavaj, trotuare și alte lucrări de înfrumusețarea orașului Oradea, lucrări care sînt acum în plină desfășurare se vor cheltui în acest an 3.148.000 lei.

● La uzinele „Oțelul Roșu" din Reșița, în urma îmbunătățirii condițiilor de lucru ale muncitorilor, într-o singură lună muncitorii au reușit să dea peste plan 120 de tone mai mult oțel, realizînd și economii la cheltuielile de producție în valoare de peste 1 milion de lei.

O LUNETĂ astronomică

de ing. J. Wagner

Fiecare tînăr cercetător al naturii are dorința de a poseda o lunetă astronomică proprie. Aceasta mai ales acum, în preajma anului geofizic internațional, cînd vor fi lansați primii sateliți artificiali ai pămîntului. Sateliții aceștia, după cum au declarat recent oamenii de știință, vor putea fi văzuți chiar cu instrumente astronomice mai slabe.

Să ne pregătim deci și noi în vederea anului geofizic internațional.

Din păcate însă, prețul unei lunete astronomice este foarte mare, depășind cu mult posibilitățile noastre. Tînărul constructor găsește însă repede soluția și își va construi singur luneta. In cele ce urmează, vă voi explica cum trebuie să procedați :

Elementele principale ale lunetei sînt cele două lentile : **obiectivul** (lentila îndreptată spre obiectul observat) și **ocularul** (lentila dinspre ochiul observatorului).

Ambele lentile trebuie să aibă suprafețele bombate în afară, adică să fie biconvexe (convergente), așa cum sînt lupele, de pildă. Este important să alegeți lentilele în așa fel, încît distanța focală a obiectivului să fie mare și cea a ocularului să fie mică. Dacă nu cunoașteți distanțele focale, le puteți măsura foarte simplu : lăsați să treacă razele solare prin lentilă și așezați în spatele ei o foaie de hîrtie, astfel ca imaginea soarelui prin lentilă să fie cît mai mică(iar pata cît mai luminoasă). Distanța de la lentilă pînă la foaia de hîrtie este tocmai distanța focală căutată.

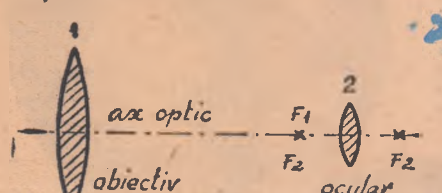

Fig 1

Drept obiectiv, veți folosi o lentilă cu distanța focală de 1 m., adică o simplă sticlă de ochelari de o dioptrie, care se găsește în comerț la un preț foarte scăzut. Ocularul va fi format dintr-o lupă care mărește de 10—12 ori (adică o lentilă cu distanța focală de 20 pînă la 25 mm). Dacă sticla de ochelari va avea numai una din suprafețe bombată, cealaltă fiind dreaptă, adică va fi plan-convexă, va trebui să încercați pe care parte obțineți rezultate mai bune. Veți realiza în acest fel o lentilă care mărește de 50 de ori; cu ea veți putea observa o mul-

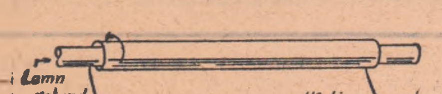

Fig. 2

țime de lucruri minunate pe cer. Acum să trecem la realizarea practică a instrumentului. După cum vedeți în fig. 1, distanța între obiectiv și ocular trebuie să fie egală cu suma distanțelor focale ale ambelor lentile. Pentru a nu greși, e bine să vă faceți la început un desen exact în mărime naturală.

Urmează acum realizarea tubului lunetei. Pentru aceasta, vă veți folosi de un lemn rotund cu diametrul de aproximativ 45 mm (de pildă o galerie de perdele sau ceva asemănător), în jurul căruia veți înfășura o hîrtie neagră (mată!) sau înnegrită. Pe țeava astfel formată, se așterne cu o pensulă clei de tîmplărie și se înfășoară cîteva straturi de hîrtie obișnuită (ungînd mereu cu clei), pînă ce se obține grosimea necesară a tubului (circa 2 mm). Pentru ultimul strat, folosiți din nou hîrtie neagră și cît mai frumos întinsă. După două zile, cleiul se usucă și tubul astfel realizat devine foarte rigid. Lungimea tubului trebuie să fie ceva mai mică decît distanța focală a obiectivului, adică de aproximativ 95 cm. **Fixarea obiectivului în tubul de carton;** ne facem o țeavă scurtă din carton, de 8 cm. lungime, care trebuie să intre exact în tub. Grosimea peretelui acestei țevi, adică grosimea cartonului, trebuie să fie de 2—3 mm. In afară de aceasta, confecționăm din tablă subțire (cea de la cutiile de lapte praf este excelentă) două diafragme ca în fig. 3, pe care le înnegrim. Acestea le vom folosi la acoperirea mariginilor lentilei precum și la fixarea ei. Dimensiunile acestor diafragme le găsim în figură. Din aceeași tablă mai tăiem o fîșie lată de 5 cm, pe care o fixăm ca un colier exterior în jurul tubului. Acest colier va fi cositorit împreună cu diafragma exterioară. (Un coleg de la cercul de radioamatori vă va ajuta la această operație, împrumutîndu-vă ciocanul de lipit și puțin cositor). Țeava scurtă de carton va fi introdusă acum în

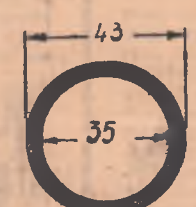

Fig. 3

tub și încleiată. (Vom avea grijă să lăsăm suficient loc pentru ca lentila și diafragma interioară să încapă acolo). Marginile lentilei vor fi apoi chituite și am-

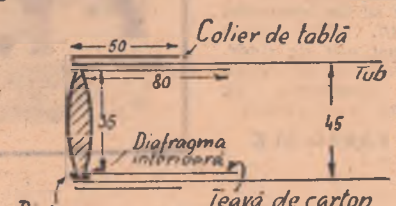

Fig. 4

bele diafragme presate peste lentilă. Trebuie să fiți atenți ca atît obiectivul, cît și ocularul să fie fixate perpendicular pe axa tubului.

Urmează acum ocularul, care va fi realizat în același fel ca și obiectivul, respectînd însă dimensiunile din fig. 5. La circa 25 mm de ocular, se va așeza o diafragmă cu deschiderea de 15 mm (e bine să fie chiar în focarul lentilei).

Nu vă mai rămîne decît să montați împreună tubul cu țeava ocularului. Pentru aceasta, trebuie să faceți încă o țeavă de carton, lungă de 12 cm. și avînd diametrul interior cu 3 mm mai mare decît diametrul exterior al țevii ocularului. Țeava aceasta va fi căptușită în interior cu o bucată de postav moale sau de catifea, și va fi montată împreună cu 2 șaibe de lemn (fig. 6). Ca și în cazul obiectivului, veți confecționa un colier și un disc de tablă care vor fi cositorite împreună. Totul va fi fixat în 3 șuruburi de șaiba de lemn exterioară. **Pentru punerea la punct a imaginei, țeava ocularului va fi deplasată încet înainte sau înapoi** (datorită postavului, această mișcare

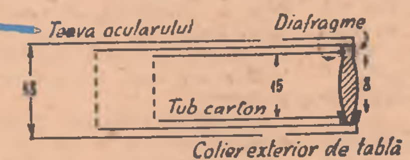

Fig 5

se face ceva mai greu, dar se păstrează punerea la punct a instrumentului).

In mijlocul lunetei, vom mai monta un colier exterior de tablă, lat de 8—10 cm; el va permite legătura lunetei cu stativul pe care o vom fixa.

Și acum luneta noastră e gata. Fixarea

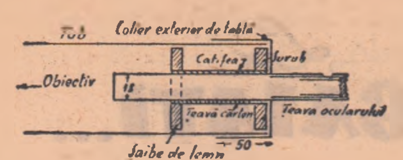

Fig. 6

el se face cel mai bine pe un trepied foarte simplu de construit.

Scrieți-ne dacă ați realizat această lunetă astronomică și ce rezultate ați obținut cu ea.

JOCURI

Șaradă

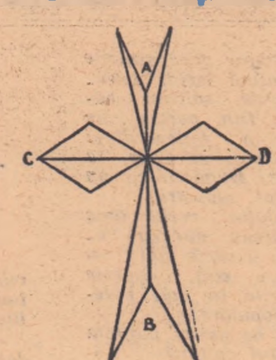
Partea-ntîi, pusă în apă,
Dă o zeamă alb-cretată.
Cea de-a doua-i literală —
Mai precis, e o vocală.
Ambele de le uniți,
Ceva mult așteptat găsiți.

Criptogramă

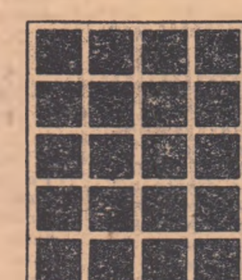
L	E	N	E
E	V	I	M
S	U	N	Ă
!	C	E	X
I	C	E	S
I	P	O	C

Citind literele pe o anumită linie, veți afla o urare pentru examen.

Iluzii optice

In figură se pare că linia AB este mai mare ca CD. Voi ce părere aveți?

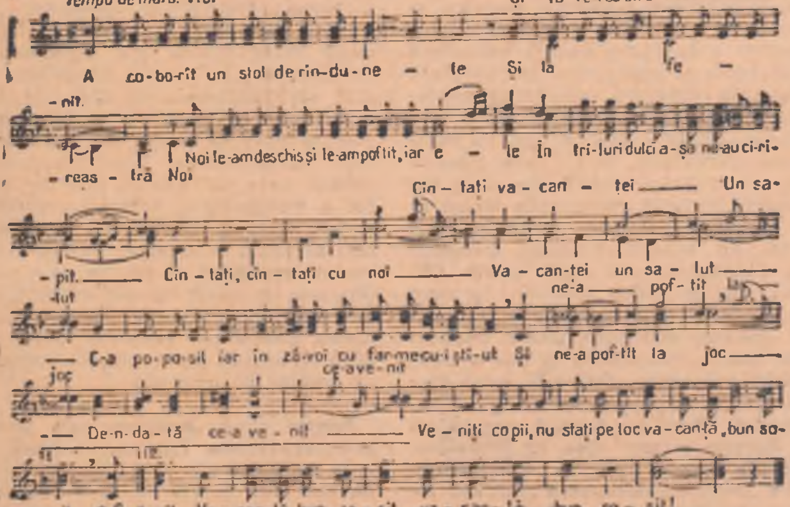

Iată un pătrat ciudat. Priviți-l cu atenție. La intersecția liniilor albe s-au format niște pete cenușii. Incercați să le ștergeți cu guma. Nu veți reuși. De ce, e vopseaua prea tare? Nu! Petele sînt niște simple iluzii optice..

Cîntecul săptămînii

SALUT VACANȚEI

Muzica: ION VANICA — Text: ION MUSTAȚA

A coborît un stol de rîndunele
Și la fereastra noastră-au ciocănit;
Noi le-am deschis și le-am poftit, iar ele,
In triluri dulci, așa ne-au ciripit:

Refren:

Cîntați cîntați cu noi
vacanței un salut
A poposit iar în zăvoi
cu farmecu-i știut.
Și ne-a poftit la joc
de-ndată ce-a venit.
Veniți copii, nu stați pe loc
vacanță „bun sosit!"

II.

Cu rîndunelele-am pornit în țară
Și-am colindat prin munți,
Din zorii zilei pînă'n prag de seară
Să ducem vestea și la alți copii!
Refren: (acelaș)

III.

Pe drum ne-a-ntîmpinat o ciocîrlie
Și-un cuc poznaș ni s-a recomandat,
I-am invitat cu noi în drumeție
Și mai departe, veseli, am plecat!

Refren: (acelaș)

Ascultați acest cîntec la radio, luni, 17 iunie, orele 6,45, pe programul I, în cadrul emisiunii „Copiii cîntă".

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA București Piața „Scînteii" tel. 7 60 10; 7 61 00 Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din școli.
Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".